

Den här historien börjar i en banankartong med gamla papper. Där fanns delar av en bouppteckning från 1908 efter en **Ulla Sjöstrand** i Växjö. Bland utgifterna fanns kostnader ett halvår efter dödsfallet för en **Maria** med två tågbiljetter från Växjö till Lund och en biljett tillbaka till Växjö men också för färger och akvarellpapper till **Maria**. Men vem var **Ulla Sjöstrand** och vem var **Maria**?

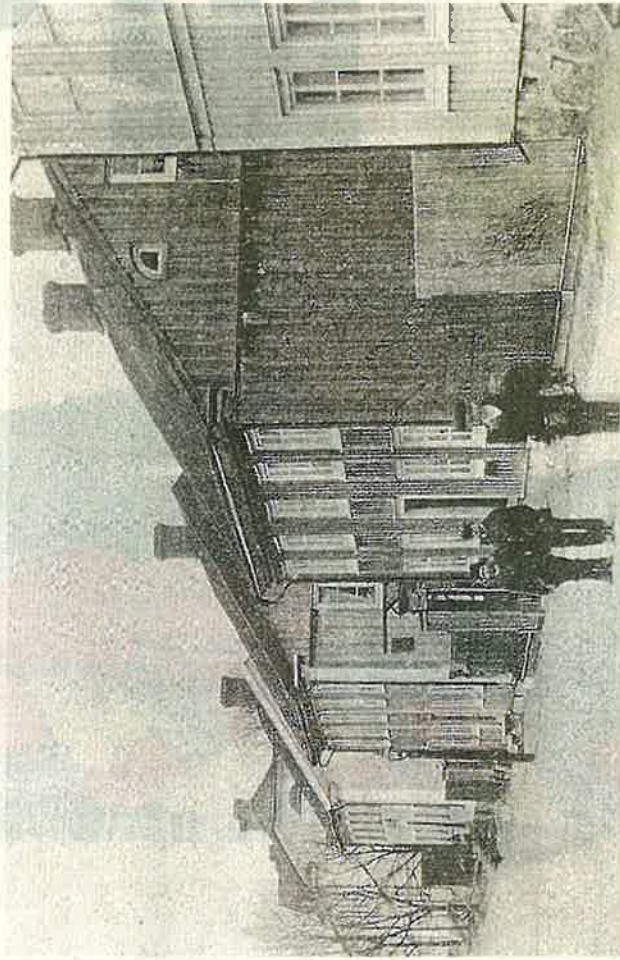

I Gasslanda Skjutsrättaregård bodde familjen Sjöstrand när Ulrika Rebecka föddes.

FOTO: ANNI-MARIE LINDERÅS

GRAFIK: SMP

När Ulla Sjöstrand dog 1908 bodde hon och Marja i kvarteret Stenbocken. I huset längst till höger i bild i Vaxjö sedan på 1840-talet. Huset var byggda på 1840-talet. Här bodde mest handverkare och lägre tjänstemän. Gatan heter Nygatan och på tomten ligger i dag Försäkringskassan.

Huset som Ulrika Sjöstrand och Marja bodde i på Kråkenäs var en gammal manbyggnad. Den stod på Kråkenäs fram till 1919 då den flyttades till Hov och uppfördes på nytt i nästan oförändrat skick vid Kungsvägen i Vaxjö. FOTO: LENA GUNNARSSON

XLibris® Arkiv

Artikel

Forskning gav liv åt två kvinnoöden

Den här historien börjar i en banankartong med gamla papper. Där fanns delar av en bouppteckning från 1908 efter en Ulla Sjöstrand i Växjö. Bland utgifterna fanns kostnader ett halvår efter dödsfallet för en Maria med två tågbiljetter från Växjö till Lund och en biljett tillbaka till Växjö men också för färger och akvarellpapper till Maria. Men vem var Ulla Sjöstrand och vem var Maria?

Vet du vem Ulla Sjöstrand var som dog i Växjö 1908?

Frågan kom från bekantas bekanta. Inte är det lätt att känna någon som dog för hundra år sedan. Men kyrkoböckerna kunde ge svar. I begravningsboken stod att läsa att Ulla egentligen hette Ulrika Rebecka Sjöstrand och att hon dog i Växjö i januari 1908.

Ett samtal till kyrkogårdsexpeditionen i Växjö gav informationen att hon låg begravd på Tegnérkyrkogården i Växjö. I samma grav låg också en Maria Sjöstrand död 1938. Men järnstaketet som beskrivs i bouppteckningen fanns inte längre.

Graven var inte svår att hitta. Stenen fanns kvar och i samma grav fanns ytterligare en gravsten över bankkamrer Ludvig Sjöstrand död 1927 och hans hustru Amelia Charlotta Sjöstrand. Hon var född Modée och dog i barnsängsfeber 1908 som Ulla fast i oktober. Ludvig var kommen från Almundsryd och hon från Trelleborg men något släktskap med Ulla och Maria har inte gått att hitta. Att de ändå hade samma efternamn alla fyra beror på att man innan namnlagen kom hade rätt att ta sig vilket efternamn man ville.

Nu blev det spännande att gå vidare. I Folkräkningen för 1900 och 1890 får man veta att Ulrika Rebecka bodde i kvarteret Stenbocken i Växjö som ogift och ensamstående med dotter Maria Eleonora född 1859 i Hjärtlanda församling i Jönköpings län. Ulrika själv var född i Gårdsby församling 1829.

Många timmar senare efter många och långa djupdykningar i kyrkoböcker, hembygdsböcker, adelskalendrar, herdaminnen och med hjälp av andra personer runt om i landet kan Ulla och Maria Sjöstrands historia berättas. Den ger oss en värdefull insyn i hur det kunde vara att leva på 1800-talet. Inte minst om man tidigt blev moderslös eller om man inte riktigt var som alla andra.

Denna familjen Sjöstrand har sitt ursprung i Tofta Sjögård i Gårdsby. Ullas pappa Theodor, som tog sig namnet Sjöstrand, var född 1758 på torpet Sjöatorpet under Ekesås. Hans far var torpare där och farfar bonde på Sjögård. Theodor blev student i Uppsala och prästvigdes 1788. En av hans första tjänster blev som präst i

Namn (artikel NP)

Lördags - Gravhistoria @3-20100116-C-006-E03

Produkt
SMP (SMP)

Edition
E03

Delprodukt
Smålandsposten (SMP)

Avdelning
Lördag (Del 3)

Sida
6

Publicerad
2010-01-16

Författare
Ann-Marie Linderås

Redaktion
Växjö

Artikeltyp
Reportage 4200 tkn uppslag

Notering

Textlängd
8000

Rättelse

Jobb

 Lördags -
Gravhistoria

Sida

Bilder

Båraryds, som senare skulle bli Gislaved, och Våthults församlingar. Där träffade han också sin första hustru Ulrica Eleonora de Maré. De gifte sig i oktober 1791, bodde på hennes pappas boställe i Illerås och fick fyra barn.

1797 flyttar Theodor **Sjöstrand** som komminister med sin familj till sin födelseförsamling Gårdsby utanför Växjö. De bosätter sig i Gasslanda Skjutsrättaregård som då var komministerboställe. I Gasslanda dör hustru Ulrica Eleonora 1808 och samma år gifter Theodor **Sjöstrand** om sig med Rebecca Johanna Wetterling vars pappa då var kyrkoherde i Sjösås i nuvarande Braås. Så följer en ny barnaskara som skulle komma att bli åtta stycken. Av de sammanlagt sju sönerna från båda äktenskapen blev fem präster, en rektor i Stockholm och den yngste i alla fall student i Uppsala.

Yngsta barnet är vår vän Ulrica Rebecka, som fick ett namn efter sin fars första hustru och ett namn efter sin mor. Hon föds i april 1827 och augusti samma år flyttar fadern med familj till Algutsboda för en ny tjänst. Det dröjer inte länge förrän modern är struken ur kyrkoböckerna. Enligt prästlängderna i Växjö stifts herdaminnen dör hon 1829.

Så står då den lilla Ulrica Rebecka drygt två år gammal utan mor. Några år senare är även hon struken ur kyrkoböckerna men inte död. Vart tog då den lilla prästdottern vägen?

Svaret på frågan får man om man följer kyrkoböckerna baklänges från hennes död i Växjö 1908. Märkligt nog hamnar man tillbaka i Gårdsby men på ett helt annat ställe än i Gasslanda.

1841 skriver den dåvarande prästen i Gårdsby in fosterbarnet Ulrica Rebecka **Sjöstrand** hos de båda ogifta fröknarna Eva Gustafva och Ulrika Fredrika Ribbing på Kråkenäs Herragård. Vilket år hon kom dit är inte känt men de tog hand om den lilla moderlösa flickan och hon fick bli sällskapsdam åt de båda systrarna. 1857 respektive 1860 dör fröknarna, i släkten Ribbing kallade Fastrarna på Kråkenäs.

Märkligt nog får vår Ulrica Rebecka bo kvar i huset, kanske på grund av att de nya ägarna till Kråkenäs, juvelerare Möllenberg och senare hans släkting juvelerare Hans Georg Tillström, låtit bygga en ny huvudbyggnad redan 1843 i den tidens stil och smak. Nu kallas hon Mamsell och blir 1868 "hyresgäst". Några år tidigare hade hon tagit sig an Maria **Sjöstrand**, som i sin tur blivit hennes fosterdotter. Marias far var komministern i Hjärtlanda Carl Fredrik **Sjöstrand**, en halvbror till Ulrica Rebecka från faderns första gifte.

1883 flyttar de båda damerna in till Växjö. De flyttar runt på några adresser. Att Maria inte är helt frisk bekräftas av anteckningar i kyrkböckerna om att hon bland annat fått "betyg för intagning på vårdanstalt i Malmö" 1892.

När Ulrika Rebecka dör den 23 januari 1908 av hjärnblödning och åderförkalkning finns både hennes dödsannons och begravningsreferat i Smålandsposten. En kör från Lutherska missionsföreningen sjöng. I referatet står också att hon som liten togs om hand av fröken **Ulla** Ribbing på Kråkenäs och att släkten Ribbing sörjde för att Ulrika Rebecka fick en sorgfri ålderdom efter

fröknarnas död.

Maria bodde kvar en tid i Växjö och kom sedan till Lund där professor Seved Ribbing tog hand om henne. Därefter flyttade hon runt bland släktingar innan hon till sist dog på ett litet privat vårdhem utanför Gislaved. Innan dess hade hon bott några år i prästgården hos kyrkoherde Holge och hans fru Anna Maria Ulrica. Ett tips från Gislaved och en djupdykning i kyrkoböckerna visar att Anna Maria var född **Sjöstrand** och dotter till kyrkoherde i Hinneryd Nils Jacob **Sjöstrand**, Ulrica Rebeckas helbror. Inte undra på då kanske att hon tog hand om Maria som faktiskt var hennes halvkusin eftersom deras pappor var halvbröder.

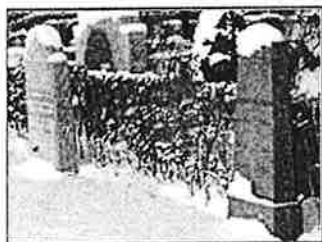
Så ändades Marias liv den 19 april 1932 i Ebbebo i Båraryd "där hon under de senaste åren haft ett gott hem" som det står i dödsannonsen. Märkligt nog på en plats inte så långt från gården Illerås där hennes farfar och farmor nästan hundrafemtio år tidigare träffats, fattat tycke för varandra, bildat familj och fått sonen Carl Fredrik, pappa till Maria.

Maria jordfästes i Våthults lilla medeltida kyrka där hennes farfar haft sin första tjänst. Hon gravsattes sedan vid sidan av sin fostermor Ulrica Rebecka **Sjöstrand** på Tegnérkyrkogården i Växjö. Där vilar de båda fortfarande i samma grav.

En fascinerande historia har kommit till sitt slut. Och historien kryddas lite extra genom att bouppteckningen gjordes av Seved Ribbings svåger Gustaf de Vylder, upptäcktsresande född i Stockholm med många och långa resor till Afrika bakom sig. Han gjorde sig känd som expert på insekter, bosatte sig på senare år i Hult i Nottebäck och ligger begravd på Nottebäcks kyrkogård. Professor Seved Ribbing och hans hustru Maria var nära vänner med kretsen kring Fredrika Bremer och arbetade med att göra "änglamakerskornas" insatser onödiga genom att göra det lättare för ensamma mammor att ta hand om sina barn.

"Så står då den lilla Ulrica Rebecka drygt två år gammal utan mor. Några år senare är även hon struken ur kyrkoböckerna men inte död. Vart tog då den lilla prästdottern vägen?"

Byline: Ann-Marie Linderås

LG_ulrika3_091217.jpg

LG_ulrika1_091217.jpg

Maria **Sjöstrand** överlevde sin fostermor Ulrica Rebecka med 25 år.

Bild: Lena Gunnarsson

Gasslanda.jpg

I Gasslanda Skjutsrättaregård bodde familjen **Sjöstrand** när Ulrika Rebecka föddes.

Bild: Ann-Marie Linderås

När **Ulla Sjöstrand** dog 1908 bodde hon och Maria i kvarteret Stenbocken i huset längst till höger i bild i Växjö sedan 1893. Husen var byggda på 1840-talet. Här bodde mest handverkare och lägre tjänstemän. Gatan heter Nygatan och på tomten ligger i dag Försäkringskassan.

LG_hus1_091218.jpg

Huset som Ulrica **Sjöstrand** och Maria bodde i på Kråkenäs var en gammal manbyggnad. Den stod på Kråkenäs fram till 1919 då den flyttades till Hov och uppfördes på nytt i nästan oförändrat skick vid Kungsvägen i Växjö.

Bild: Lena Gunnarsson

LG_ulrika4_091217.jpg

Artikel

Källor

Kyrkböcker och hembygdsböcker

För att få fram **Ulla** och Maria Sjöstrands livshistoria har i huvudsak följande källor använts:

Kyrkböcker för Växjö, Gårdsby, Båraryd, Våthult, Hinneryd, Nöttebäck m fl församlingar, mikrofilmade på Växjö bibliotek och original på Vadstena landsarkiv

Smålandsposten mikrofilmad, finns att tillgå på Växjö bibliotek

Gårdsby socken utgiven av Hembygdsföreningen i Gårdsby

Kronobergs läns herrgårdar av P G Vejde.

Växjö under tusen år

Samtal med Arne Nordling i Gislaveds Hembygdsförening

XLibris® Arkiv, (c)1997-2006 Infomaker Scandinavia AB

Vem var Ulla Sjöstrand i Växjö som dog i Växjö 1908?

Och vem var Maria?

En sannsaga om hur några papper ur en bouppteckning kan skapa intresse kring två kvinnors liv på 1800-talet

I några kartonger hos Kerstin Ribbing i Flyinge utanför Lund finns gamla papper och anteckningar som kommit från hennes farfars bror Seved Ribbing i Lund och hans hustru Maria de Vylder.

Bland pappren finns dels en förteckning över utgifter i samband med Ulla Sjöstrands dödsår och dels en förteckning över vad som fanns av möbler och husgeråd i hemmet.

Men frågan var: Vem var denna Ulla Sjöstrand? Och vem var Maria som finns omnämnd bland utgifterna?

Kerstin Ribbing hade fäst sig vid flera anteckningar. Varför fanns det utgifter för Marias uppehälle? Och ett halvår efter Ullas död kostnad för två biljetter med tåg från Växjö till Lund och för en biljett från Lund till Växjö två dagar senare? Och dessutom kostnader för akvarellfärger och papper till Maria några dagar därefter?

Enligt vad som sagts i släkten var det Gustaf de Vylder, bror till Maria de Vylder och upptäcksresande, som påbörjat boutredningen. Men han hade avlidit strax efter Ulla och därför hade Seved Ribbing fått ta över. Gustaf sades bo på en gård Hult utanför Växjö och vara en betrodd man med många kommunala uppdrag. Han hade haft ett äventyrligt liv och gjort upptäcksresor till Afrika. Hans stora intresse var insekter. Från 60 års ålder och fram till han dog 81 år gammal bodde han på Hult.

Seved Ribbing var professor i medicin i Lund. Han och hans hustru Maria var goda vänner med Fredrika Bremer och umgicks i kretsen kring henne. Seved Ribbing la ner ett stort arbete på att försöka lösa problemen kring "änglamakerskorna" och försökte få fram åtgärder för att göra livet lättare för ensamma mammor att ta hand om sina barn.

Med dessa förutsättningar började efterforskningarna.

Det enda Hult som finns i närheten av Växjö finns i Nottebäcks socken i nuvarande Uppvidinge kommun. Men där fanns ingen Gustav de Vylder död 1907. Inte heller i dödböckerna för alla andra socknar som skulle kunna vara möjliga i närheten av Växjö.

Någon Ulla Sjöstrand i Växjö dödbok för januari 1907 fanns inte heller.

Men dödsåret visade sig vara fel och i dödboken för 1908 fanns en

Ulrika Rebecka Sjöstrand död i januari 1908 i Växjö.

Ett samtal till expeditionen i Växjö kyrkliga samfällighet hjälpte till. Någon Ulla Sjöstrand fanns inte begravd på Tegnérkyrkogården men väl en Ulrika Rebecka Sjöstrand död 1908 och i samma grav en Maria Sjöstrand död 1938.

Med uppgifter om i vilket kvarter på kyrkogården graven skulle ligga och med god hjälp av en vänlig vaktmästare var det inte svårt att hitta graven. Det var en stor familjegrav där det i ena halvan också låg en bankkamrer Ludvig Sjöstrand 1877 - 1927 och hans maka Amelie Sjöstrand 1875 - 1908, född Modée.

I Växjö dödbok för 1908 finns den 4 oktober 1908:

Amelia Charlotta Sjöstrand f Modée, hustru till bankkassören Carl Ludvig Sjöstrand, från Trelleborgs stadsförsamling. Dödsorsak "Sepsis puerperalis", om vilket intyget gått till Trelleborg.

I Växjö Församlingsbok för 1900:

Karl Ludvig Sjöstrand, student född 1877 i Almundsryd. Han bor i kvarteret Inge 1 med sin mamma Kjerstin Karlsson Johannesdotter född 1843 i Almundsryd. Födelseboken för Almundsryd 1877 anger att fadern är styrman Matthis Carlsson i Flyaboda.

Dessa båda visade sig alltså inte vara släkt med den aktuella Sjöstrand-familjen.

Känslan att stå i höstkylan vid graven var märklig. Uppgifter fanns i bouppteckningen om gravvård och järnstaket. Av detta fanns nu en stenram och en gravsten som lutats mot sin sockel eftersom ingen gravrättsinnehavare gått att nå. Nu satt också en skylt på graven om detta.

I Folkräkningen för år 1900 och 1890 kunde Ulrika Rebecka Sjöstrand också hittas boende i kvarteret Stenbocken, Växjö.

Född: 7 april 1827 i Gårdsby, Gasslanda prästgård där fadern Adj Theodore Sjöstrand f 1758 var präst. Familjen var dock utflyttad därifrån 1828.

Ulrika Rebecka antecknas ogift, kvinna, ensamstående med dotter

Maria Eleonora Sjöstrand född 1859 i Hjärtlanda församling i Jönköpings län.

Många timmar senare försjunken över mikrofilmade kyrkböcker på Forskarcentrumet i Kyrkhult, bland referensböcker på stadsbiblioteket i Växjö och i Smålandspostens arkiv samt med benäget bistånd av Kerstin Ribbing och Klas de Vylder, Kjell Gustafsson i Gårdsby och Arne Nordling i Gislaved, m fl, kan följande historia berättas:

Släkten Sjöstrand har sitt ursprung i Tofta Sjögård i Gårdsby församling i Kronobergs län. Äldste kände stamfar är Måns Månsson född 1689 och bonde, död 1777. Han var gift första gången med änkan Ingrid Andersdotter i Tofta Sjögård och andra gången med Ingeborg Thoresdotter.

I det senare äktenskapet föddes sonen Johannes Månsson född 1730, torpare i Sjöatorpet under Ekesås prästgård, Gårdsby församling, och död 1794. Han var gift två gånger, första gången med Cajsa Månsdotter.

Första barnet i första giftet var Theodor f 1758, student i Uppsala 1783 och prästvigd 1788, komminister i Gårdsby 1797-1827 och sedan i Algutsboda, Kronobergs län, död 1846. Han tog sig namnet Sjöstrand. Första giftet år 1792 med Ulrica Eleonora de Maré f 1760 död 1808 och andra gången 1808 med Johanna Rebecka Wetterling f 1787 och död 1829.

I första giftet hade han fyra barn och i andra åtta. Andra sonen i andra giftet var Johan Wilhelm född 1815, som blev kyrkoherde i Lenhovda, död 1889. Denne var gift med Ulrica Maria Spånberg, född 1818, död 1901.

De hade tre söner och tre döttrar. Yngste sonen Johan Jacob Benedict född 1857, räknas som stamfar för släkten Sjöstrand från Varend. Han blev kyrkoherde i Barnarp, död 1929, och därför kallas släkten ibland också för Barnarpsgrenen.

Ur kyrkböckerna för Gårdsby församling framgår:

Husförhörslängd(Hhl) 1820 - 25:

Com Th Sjöstrand född i Gårdsby 1758

H Rebecca Joh Wetterling f 1787 i Öja

d Christina Maria f 1811 i Gårdsby

s Johan Gustaf f 1813

s Johan Wilhelm f 1815 ^{Jonas} (senare kyrkoherde i Lenhovda)

d Eva Lovisa f 1817

s David Magnus f 1819

s Nils Jacob f 1822 (senare kyrkoherde i Hinneryd)

s Peter Samuel f 1824

På gården skrivs också en Sjöstrand f 1794. Det är sonen Carl Fredrik till Theodore i första giftet (se nedan som far till Maria Eleonora)

Hela familjen antecknas utflyttade till Algutsboda 1827. Den 2 december antecknas familjen inflyttad från Gårdsby där de var utflyttade den 5 augusti. Ulrica Rebecka var alltså bara några månader gammal när familjen flyttade från Gårdsby. Eftersom modern dör före 1832 var hon alltså bara några år när detta sker.

I Algutsboda Hhl för åren 1827 - 32 finns familjen på Åsgöl

Hr Com Theodore Sjöstrand f 1758

H Rebecka Joh Wetterling f 1787, struken troligen död

d Christina Maria f 1811

s Jonas Gustaff 1813

s Johan Wilhelm f 1815

s David Magnus f 1819

s Nils Jacob f 1822

s Peter Samuel f 1824

d Ulrica Rebecka f 1827 7 april

d Eva Lovisa f 1817

När Algutsboda Hhl för 1833-38 skrivs antecknas på försättsbladet:

"1833 för Algutsboda då dess själasörjare voro Prosten herr Magister Sven Allgurén, Com Herr Theodor Sjöstrand samt SM Adjunkten Herr Carl Wilhelm Allgurén. Daniel Gasslander var klockare och organist havande till biträde för sin svaga syn Bengt Gasslander".

Det kan väl vara värt att påpeka att Sjöstrand bodde i Gasslanda Skjutsrättaregård i Gårdsby och att namnet Gasslander tyder på att Daniel kom från samma by.

Familjen Sjöstrand står fortfarande skrivna på Åsgöhl

Herr Com Th Sjöstrand

d Christina f 1811 (struken)

s Jonas Gustaf f 1813 "Jonas G Student"
d Eva Lovisa f 1817 (struken) "Eva vistas i Barnarp" 1838 till Barnarp
s David Magnus (struken)
s Nils Jacob f 1822 "inskrivna i Vexjö skola"
s Peter Samuel f 1824 - " - " - "
d Ulrica Rebecka f 1827 (struken) Hon är alltså moderslös sedan före
1833 och har flyttat hemifrån innan hon fyllt 11 år.
d Eva Lovisa f 1817 kommer åter

I Algutsboda Hhl för 1839-44
Bengt Gasslander skrivs som organist och klockare
Nu stryks Com Th Sjöstrand och antecknas död.
d Eva Lovisa f 1817 stryks
s Peter Samuel f 1824 är död utan angivet årtal
stryks gör också
Comm Advunkten J W Sjöstrand med fru (inget namn) och dotter
Wilhelmina samt div pigor och drängar. Detta är troligen Johan
Wilhelm, som senare blev kyrkoherde i Lenhovda och hans familj.
Sedan är huset i Åsgöl tomt.

Ur Växjö stifts herdaminnen:

(Algutsboda pastorat sid 248)

"12. Theodor Sjöstrand, 1827 - 46. Född i Gårdsby den 3 augusti
1758, son till bonden Johannes Månsson och Cajsa Månsdotter. Stud. i
Uppsala 1782, prv 14/12 1788, komm. i Gårdsby 1797 och här 1827,
tilltr 1828. Satt 80-årig som medlem i styrelsen för Algutsboda
nykterhetsförening, stiftad 25/7 1838. Död den 1 okt. 1846.

Gift 1) 2/10 1791 med Ulrica Eleonora de Maré f. 1760, d 7/1 1808.
2) 4/10 1808 med Johanna Rebecka Wetterling f 1/1 1787, d 1829,
dotter till kh. i Sjösaås Jonas Wetterling och Brita Christina
Brumstedt.

Barn: Eva Catharina f 13/3 1793, d 11/3 1808.- Carl Fredrik f 14/1
1794, komm i Hjärtlanda (far till Maria, se nedan). - Johanna Maria
f 5/6 1796, d 26/2 1808. - Olof Fredrik f 11/2 1798, kh i Långasjö.
- Christina Maria, f 22/2 1811, d i Habo 28/5 1855. - Jonas Gustaf,
f 14/2 1813, kh i Asby, Link stift, d 3/4 1896. - Johan Vilhelm, f
27/5 1815, kh. i Lenhovda. - Eva Lovisa f 17/8 1817, d i Korsberga
4/3 1855. - David Magnus Theodor f 18/12 1819, kollega och t f
rektor vid Maria Elem.-läroverk i Stockholm, d. 23/3 1885. - Nils
Jakob f 9/4 1822, kh. i Hinneryd. - Peter Samuel, f 5/8 1824, stud i
Uppsala, d 7/3 1847. - Ulrica Rebecka, f 7/4 1827, d. ogift.

Sjöstrand blev alltså aldrig kyrkoherde i Algutsboda. Prosten
Allgurén hade själv en son som tog över och Sjöstrand fick stå åt
sidan.

I Algutsboda dödbok för 1846 antecknas "Hr Com Theodore Sjöstrand i
Åsgöl död 1/10 begravd 13/10 88 år gammal av ålderdom".

Kyrkböckerna i Algutsboda är mycket bristfälligt förda vid denna
tid.

Det fanns ingen anteckning i Algutsboda vart Ulrica Rebecka tog
vägen men kan följa hennes livsväg baklänges från Växjö och då
hamnar man i Gårdsby igen, nu på Kråkenäs säteri. Men för att få
sammanhanget måste man gå tillbaka i tiden ytterligare.

Från de tre äldsta Hhl som Gårdsby har och artikel om Kråkenäs

skriven av Sven Gustafsson i Gårdsby-boken, kan vi ställa samman:
Kråkenäs Herragård

Capitain Fredrik Piper f 1724 på Gräntsö, köpte gården 1774 av
biskop Humbles arvingar, död 1798

hans syster

Eva Augusta Ribbing f Piper 1724, övertog gården 1798 av sina
syskon, död i Växjö 1812. Hon hade varit gift med Bengt
Tveta Ribbing till ~~Tofsa~~ Södregård i Gårdsby, född 1729 och död
1794, och hade tre barn, sonen Bo (prost i Stora Mellösa,
dog ogift 1850) samt döttrarna Eva och Ulrika (se nedan). Eva
Augusta var konstnärligt lagd.

Bengt Ribbing blev landsförvisad efter att ha deltagit i
sammansvärjningen mot Gustaf III. Då togs de båda flickorna
Ribbing om hand av en fröken Fersen på Kråkenäs. Denna
fröken Fersen bodde "som på undantag i en särskild byggnad
på Kråkenäs".

Fröken Anna Margaretha Fersen f 1751 (okänt vart hon tog vägen)

Fröken Betha Catharina Fersen f 1753

Fröken Eva Gustafva Ribbing f 1784

Fröken Ulrika Fredrica Ribbing f 1790

Fröken ?? Lovisa (okänt vem hon var och vart hon tog vägen)

samt mademoisell Ahlström

År 1810-1835 finns enligt Hhl följande personer på Kråkenäs

Fröken Beata Catharina Fersen f 1753 död 1834

Fröken Beata Gustava Humble född 1735, dotter till biskop Gustaf
Adolf Humble i Växjö, död 1826. Biskop Humble var född 1674,
biskop i Växjö 1730-41, ägare till Kråkenäs 1733-41, död
1741 och begravd i Gårdsby. Gift andra gången med Kristina
Ehrenlund, dotter till biskop Dagvid Lund i Växjö. Hon var
född 1710 och dog på Kråkenäs 1770. Hon hade ärvt Kråkenäs
efter sin far.

Fröken Eva Gustafva Ribbing f 1784

Fröken Ulrika Fredrika Ribbing f 1790

När prästen i Gårdsby upprättar Hhl för 1841-1850 bor på Kråkenäs

Fröken Eva Gustafva Ribbing f 1784

Fröken Ulrika Fredrika Ribbing f 1790

Fosterbarn Ulrica Rebecka Sjöstrand f 1827

Det finns ingen anteckning om när Sjöstrand flyttat in. Det
finns inte heller någon anteckning om att hon varit
närvarande vid husförhör men hon verkar vara inskriven
samtidigt som boken skrevs vilket tyder på att hon flyttat
dit tidigare.

På Kråkenäs finns nu förutom systrarna Ribbing även

Juvelerare Gustaf Möllenberg f 1800 i Rottne

Fru Birgitta Kantzov f 1799 i Stockholm, båda inflyttade 1843 från
Stockholm.

samt pigor och en arrendator.

Möllenberg hade köpt Kråkenäs av Kungliga Krigskollegium som
övertagit gården som en av fodringsägarna till Karl Rappe. Denne
ägde och bebodde Gårdsby säteri och hade ägt Kråkenäs sedan 1812 när
Eva Augusta Ribbing dött.

I Hhl 1850-55 och 1856-61

står efter ägarens tjänstefolk skrivna

Fröken Eva Gustafva Ribbing f 1784 i Maria församling i Stockholm,
antecknas 1850-55 "bor i Växjö", död 1860

Fröken Ulrika Fredrika Ribbing f 1789 på Kråkvik ?Nåddinge i
Södermanland, stiftsfröken, död 1857.

Fosterdottern Ulrika Rebecka Sjöstrand f 1827 i Gårdsby
samt några pigor.

För systrarna Ribbing antecknas "Föräldrar: löjtnanten Bengt Ribbing
och Eva Augusta Piper".

De båda systrarna kallades i släkten Ribbing för "fastrarna på
Kråkenäs" eller "fröknarna på Kråkenäs".

Ägare till Kråkenäs vid denna tid är Mamsell Helena Ekhult, syster
till Möllenborgs andra hustru Anna Catarina Ekhult, gift med
juvelerare Hans Georg Tillström.

Ur Gårdsby hhl 1861-67, 1868-72, 1874-81, 1880-85

Fröken Eva Gustafva Ribbing f 1784 död 1862

Mamsell Ulrica Rebecka Sjöstrand f 1827, från 1868 "hyresgäst"

Fosterdotter Maria Eleonora Sjöstrand f 1859, inflyttad 1865 från
Hjertlanda. "Föräldrar äro Com i Hjertlanda och dess hustru"
1868: "Dotter av f d com i Hjertlanda och hans hustru"
adm i Dädesjö 1875

dessutom flera pigor och någon hyresgäst.

I Gårdsby hhl 1880-85 skrivs om Ulrica:

Föräldrar framlidne kom Theo Sjöstrand och hans hustru Rebecka
Wetterling

Om Maria skrivs:

"Föräldrar framl kom Karl Fredrik Sjöstrand och hans hustru Lisa
Kathrina Andersdotter".

Båda utflyttar från Kråkenäs den 15 oktober 1883 till Växjö

Vem var då Maria Eleonora?

Av Hjertlanda födelsebok för år 1859 framgår:

"3 maj 1859 födde Maria Eleonora dotter till Com C F Sjöstrand och
hans hustru Lisa Cathrina Andersdotter i Hjertlanda Lillegård"

I Hhl Hjertlanda 1856-60, 1861-65, 1865 -

Hjertlanda Lillegård

Kom Carl Fredrik Sjöstrand f 1794 i Båraryd, skrivs 1865 fd Com,
död 1877

H Lisa Catharina Andersdotter f 1815 i Hjertlanda, död 1892

hennes son Johan August Albert f 1845 utfl 1854, kallad Svensson
begges son Theodor Wilhelm f 1851, utfl 1874 till Vexjö

s Adolf Fredrik f 1856, utfl till Ekeberga 1871

d Maria Eleonora f 1859, utfl till Växjö först 1890

Sambandet mellan Carl Fredrik Sjöstrand och Ulrica Rebecka Sjöstrand
är att de var halvsyskon, han var äldste son i första giftet och hon
yngsta dotter i andra. Det var 33 år mellan de båda.

I Växjö HHL 1881-85, 1886-90, 1891-95 finns uppgifterna:

Inflyttad från Gårdsby den 8 november 1883 till Klostret nr 51

Hyr Mamsell Ulrika Rebecka Sjöstrand f 1827 i Gårdsby

Mamsell Maria Eleonora Sjöstrand f 1859 i Hjertlanda

Därefter flyttar de till Klostret nr 3 hos målarmästare Johan

Almqvist f 1826 i Söraby och hans hustru. Därifrån flyttar de 1887

till Inge 1 och 1893 vidare till Stenbocken nr 8 som ägs av f

vaktkonstapeln Peter Magnus Jonsson. I församlingsboken antecknas nu
för Maria "Betyg för intagning å vårdanstalt i Malmö 7 april 1892".

I församlingsboken för 1890 och 1900 finns de fortfarande båda på
Stenbocken nr 8.

Eftersom det finns en anteckning om Maria Sjöstrand som "sinnessjuk" togs kontakt med Sankt Sigfrids sjukhus. Där svarar sjukhuschefens sekreterare att patientregister och journaler finns bevarade från 1860-talet och framåt. Släktingar och forskare har tillgång till materialet efter ansökan.

Död- och begravningsboken för Vexjö 1908 anger nr 15: Den 23 januari Ulrika Rebecka Sjöstrand, fröken, från Stenbocken nr 8, född 1827 den 7 april. Dödsorsak: "Hämorrhagia cerebri (hjärnblödning) arteriosclerosis(åderförkalkning) + marasm. senil".

I Smålandsposten finns hennes dödsannons och begravningsreferat med lista över gäster. Intressant är att en kör från Lutherska missionsföreningen sjöng. Detta var en föregångare till Evangeliska Fosterlandsstiftelsen. Men av referatet framgår också att Ulrika Rebecka Sjöstrand som litet barn togs om hand av fröken Ulla Ribbing på Kråkenäs och uppfostrades av henne. Sedan vårdade hon henne till hennes död. Till lön för detta blev hon väl omhändertagen av kammarherre Ribbing i Stockholm, en halvbrorson till Ulrika Fredrika Ribbing, vilken gav henne en sorgfri ålderdom. Ende nära anhörig förutom fosterdottern var åldrig broder, kyrkoherde I Sjöstrand i Hinneryd och övrig släkt. I processionen märktes bland andra professor S Ribbing, Lund.

Så var det då Gustav de Vylder och Hult

I folkräkningen 1890 finns i Nottebäcks by, Nottebäcks församling Adolf Gustav Magnus de Vylder f 24.12 1827 i Norrköpings Hedvig Naturforskare, ensamstående.

Han skrivs som hyresgäst hos kyrkoherde Lars Abraham Viktor Norlén f 1846 och har flyttat in dit 1888 från Stockholm Adolf Fredrik. 1900 heter kyrkoherden Palmgren och då finns de Vylder inte kvar. Det fattas kyrkböcker mellan 1895 och 1900.

Ett samtal med Ingvar Sjöstrand i Hult utanför Nottebäck gav följande:

Hans eget efternamn är taget och har inget med "vår" familj Sjöstrand att göra. Ingvars farfar köpte gården 1914 och tog sig namnet Sjöstrand.

Gustaf de Vylder bodde i rum på andra våningen i huset som då ägdes av Gustaf Viberg. Det talades mycket om de Vylder och hans intresse för naturen och hans goda kontakt med djur. Gustaf de Vylder ligger begravd på Nottebäcks kyrkogård. Han dog 1908.

Men vart tog då Maria vägen när Ulla Sjöstrand dött?

Enligt sterbhusets räkenskaper utbetalades för Maria först till S Sjöstrand för inackordering med 1.50 per dag februari ut. Därefter betalas inackordering av Maria i Västra Torsås och respengar dit. Där bor hon i mars och april och därefter betalas för henne hos Linderholms. I slutet av juni betalas också till Linderholm 5.00 för undervisning i tyska. Den 2 juli för Marias räkning till professor Ribbing 25.00. Dagen innan 2 st järnvägsbiljetter till Lund och dagen efter 1 biljett från Lund till Växjö. Ytterligare pengar betalas ut för Maria till professor Ribbing. Möbler skickas till Lund. I september betalas dem som hjälpt till med flyttning av Marias saker. Det verkar som Maria finns i Barkeryd under hösten.

Utgifterna för gravstenen blir 100.00 och för grafstaketet 190.00. Dessutom får vaktmästare A Braun 16.50 för plantering.

Vem kan Maria ha bott hos i Västra Torsås?

Där finns en folkskollärare Carl Sjöstrand med familj men han är född 1865 och son till en piga i Skatelöfs församling. I närbelägna Vislanda finns under Skolhuset i Hönetorp Norregård Org och folkskollärare Per Mauritz Sjöstrand f 22/9 1867 i Båraryd och hans hustru och tre barn födda i Wislanda. Denne Per Mauritz var son till en skräddare Claes Sjöstrand i en backstuga i Gråland, Båraryd. Hans föräldrar var komna från Elfsborgs län. Oklart också vem Linderholm är.

Det är svårt att följa Maria men med utgångspunkt från dödsdatum på gravstenen går det att hitta hennes dödsannons i Smålandsposten. Hon har avlidit i Ebbebo i Båraryd (Gislaved), blivit jordfäst i Våthults kyrka och gravsatt på Växjö kyrkogård. Det var märkligt nog här som Theodore Sjöstrand hade sin första tjänst och där Marias far föddes.

Via Hembygdsföreningen i Gislaved fick jag kontakt med Arne Nordling som är uppvuxen i Våthult. Han kunde berätta följande:

Det fanns en kvinna Beda Sjörén som tidigare varit husföreståndarinna hos prästparet Holges i Våthult. När prästen dog köpte hon en egen fastighet och där tog hon emot fosterbarn från Göteborg och andra inackorderingar.

Det framkom att prästen hette Carl Gustaf Theofil Svensson-Holge f 1860 och död 1924. Han hade en hustru vid namn Anna Maria Ulrika född Sjöstrand, dotter till kyrkoherde Sjöstrand i Hinneryd, Ulrika Eleonoras bror, den ende som överlevde henne. Prästparet var barnlöst men tog flera fosterbarn.

Hans föräldrar var Emma Sara Fredrika Rappe född 1836, gift 1854 i Hagersryd i Eksjö landsförsamling med kyrkoherden i Södra Ljunga och Hanneda Carl Magnus Theofil Svensson f 1820 på Holkaryd i Furuby, död 1884 i Södra Ljunga. Emma var dotter till Ture Kristoffer Rappe och hans hustru Juliana Sofia Collin i hennes första gifte.

Enligt Våthults församlingsbok 1910, 1920, 1930 under Smörhult:
Karl Gustaf Teofil Svensson Holge, komminister f 1860 i Kånna, död 1924

H Anna Maria Ulrika Holge f Sjöstrand 1863 i Forserum
(1920:) fosterson Sven Gustaf Chrogander f 1904 i Läby, Uppland
Beda Karolina Sjörén f 1889 i Båraryd
(infl 1922:) Emy Augusta Chrogander f 1903 i Läby. Hon gifter sig senare med den nye prästen Nils Samuel Teodor Rosengren född 1901 i Burseryd, som flyttar hit 1925 från Södra Hestra. De får tre döttrar och Sven Gustaf skrivs som studerande.

I Båraryds församlingsbok för 1930 kan man läsa under
Ebbebo

Beda Kristina Sjören hem äg f 1884
Elin Dagmar Kristina Elvander f 1921 i Partille, infl 1929 från
Partille

Maria Eleonora Sjöstrand f 1859 i Hjärtlanda, infl 1926 från Våthult
Frans Vilhelm Eriksson, jordbr arb f 1872 i Våthult
Ebbebo ligger i Båraryds församling alldeles på gränsen till
Våthult.

I Växjö stifts herdaminnen finns följande uppgifter:

Långasjö
Mag Olof Fredrik Sjöstrand f 1798 i Gårdsby, son till Theodor Sjöstrand. Växjö skola 1804, student i Uppsala 1816, fil kand 1820,

prästvigd i Växjö 1822 och samma dag huspräst hos Augusta Löfvenhielm, född von Fersen.

Förste lärare i Maria Magdalenas hantverksskola i Stockholm 1822 samt vid samma församlings fattigskola 1827. Akademisk avhandling i Uppsala 1831. Kyrkoherde i Långasjö 1841, död 1850.

Gift med Ulrika Almlund som överlevde honom till 1890 då hon dog 94 år gammal. Om paret hade några barn är inte undersökt.

Hinneryd

Kyrkoherde Nils Jakob Sjöstrand f 1822 i Gårdsby, son till Theodore Sjöstrand. Student i Uppsala 1841, teol kand 1843, prakt teol 1844 prästvigd i Kalmar 1844. Komminister i Forserum 1859, tillträdde 1862, kyrkoherde i Kånna 1875, LVO 1900, gift med Anna Brita Blomén från Tofteryd.

Hinneryds Hhl 1880-, 1890- har följande uppgifter

Hinneryd Kyrkoherdeboställe

Nils Jacob Sjöstrand f 1822 i Gårdsby

H Anna Brita Blomén f 1831 i Jälluntofta, Jönköpings län

d Anna Maria Ulrica f 1863 i Forserum

s Carl Samuel Efraim f 1864 i Forserum,

1900: Vice häradshövding i Borås

H Astrid Elisabet Barkman f 1875 i Jönköping

s Carl Gustaf Jakob Albert f 1897 i Jönköping

d Ester Emmy Charlotta f 1866 i Forserum

1900: gift med

David Fredrik Ivar Björnberg f 1861

komminister i Blädinge, Norra Wahre Norregård kom boställe

s Jakob Karl David f 1892

s Ragnar Jons f 1894

s Helge Ivar Ernst f 1898

d Helga Anna Charlotta f 1898

s Ernst Abel Ferdinand f 1867 i Forserum,

1900: Ej med

s Martin Georg Nikolaus f 1869 i Forserum

1900: Göteborgs Masthugget, femte roten nr 25

Tandläkare Martin Georg Nikolaus Sjöstrand f 1869, ogift

s Anton David Rickard f 1871 i Forserum

1900: Berga, Kronobergs län

Stationsskrivare Anton David Ricard Sjöstrand f 1871,

ogift, Torg Södregård

s Josef Otto Leonard f 1872 i Forserum,

1900: Ej med

s Wilhelm Enoch Sigfrid f 1877 i Hinneryd

1900: Stockholm

Enoch Vilhelm Sigfrid Sjöstrand f 1877 e o postexpeditör

Nebulosan nr 1, Adolf Fredrik rote 18

inneboende hos kyrkoherdeenkan Elisabet Grund f 1848 från

Dalby i Värmland.

I 1890 års längd är de båda äldsta utflyttade.

Uppgifterna från 1900 är tagna via folk- och bostadsräkningen.

Då återstår att ta reda på vad som hände med Theodore Sjöstrand från prästvigningen 1788 fram till dess att han tillträdde i Gårdsby 1797 samt hans första äktenskap:

Några ledtrådar gick att hitta i första hand på släkten de Marés hemsida men också när det gällde födelseförsamling för Marias pappa, vilken angavs till Båraryd.

I Hhl 1786 - 1791 för Båraryd anges att den är påbörjad av Pastor Daniel Bexell.

Där finns gården Illerås i Sandshults rote på vilken bor dels Fourien de Marie och

Cornetten de Marie som avlider 1790

På Illerås finns också
(titel?)

Carl Ludvig de Marie f 1766

Enkan = fru(?) cornettskan Eva Christ(?) de Marie f 1728

dottern mademoisell Maria Elisabet f 1758

dottern mademoisell Ulrica C f 1762

I Hhl 1791-1815

hgm Carl Ludvig de Marie f 1766

Enkefru Cornettskan Eva Chr n.f.de Marie f Hedenqvist 1728 ?/11

d Madem Maria Elisabet de Marie f 1758

gossen Johan Magnus Hedenqvist f 1780(?)

Dessa fyra antecknas utflyttade till Ingtorps socken 1792
Samtidigt skrivs där också

Magister Theodor Sjöstrand f 1758

hustru Ulrika Eleonora de Marie f 1762

d Eva Cathrina f 1793 13/3

s Carl Fredrik f 1794 15/1

I nästa Hhl 1796-1800 antecknas på Illerås

Mag SM Ggr(?) Theodor Sjöstrand f 1758

Hustru Fr Ulrika Eleonora de Maré f 1762

d Eva Cathrina f 1793 13/3

s Carl Fredrik f 1794 15/1

d Johanna Maria f 1796 5/6

Hela familjen antecknas utflyttad 1797 till Gårdsby.

En liten aning om familjen får vi i andra kyrkböcker för Båraryd och annexförsamlingen Våthult:

Vigselbok Båraryd 1791:

Wigde 4) 2 October Sacri Minister Aupioneten i topiat(?) Magister Theodor Sjöstrand med mademoiselle Ulrica Eleonora de Marie på Illerås.

Födda 1793 6) 13 martii:

Eva Cathrina Sjöstrand i Illerås döpt 15.

Faddrar: Inspect. Hans Wilhelmsson i Gislaved, riksdagsmannen(?)

Hans Börjesson i Hulegård, Gifte mannen (?) Peter i Ebbebo

Comministerskan Stina Dracander i Smörhult (comministerboställe i

Våthults församling, gift med dåvarande comministern där Jonas

Dracander d y), pig Kristin i Sandshult och pig Anna i Ebbebo.

Födde 1794 1) 14 januari

Carl Fredric Sjöstrand döpt d 19, fader var SM Adjuncten herr(?)

Theodor Sjöstrand, Modren fru Ulrica Eleonora de Marie med div

faddrar från gårdar runt omkring samt Enkepastorskan Sara Maria

Gisson i Örnaholm.

Födde 1796

4) Johanna Maria Sjöstrand i Illerås f d 5 juni döpt 8 samma månad.

Fader: S M Adjunkt herr(?) Teodor Sjöstrand

Moder: f Ulrica Eleonora de Marie

Faddrar: Vice past(?) Carl Mollin i Näs, försteinspector herr Det

Kiellerstedt(?) i Duplo(?), Fru Elisabet Christina Rylander från

Bolbynäs, mademoisell Clara Kiellerstedt på Nissafors.

I fortsättningen, men också före denna period, bebos Illerås av olika militärer och antecknas också som militieboställe. Någon gång

skrivs det också liggande under Ebbebo.

Varför Sjöstrand hamnade i Båraryd och Våthult kan vi bara ana. Vid denna tid var Daniel Bexell kyrkoherde i Villstad pastorat med Båraryd och Våthults församlingar. Denne var född 1731 och blev kyrkoherde i Villstad 1774. Bexell var riksdagsman 1786 och 1789 samt vice preses vid prästmötet 1793. Han blev häradsprost 1794 och avled hastigt 1798. I unga år hade han varit informator hos familjen de Geer på Leufsta bruk. Han gjorde sig ett namn som kyrkobyggare och Villstads kyrka uppfördes 1788-93. Även Båraryds och Våthults kyrkor byggdes till och ny prästgård byggdes samt fattigstuga. Kanske inte helt otänkbart att han inte bara fick hjälp av sin komminister Jonas Dracander utan också behövde en adjunkt. Sjöstrand prästvigdes 1788 och fick här sin första tjänst.

Så kommer familjen då till Gårdsby och finns i Hhl 1788-1792 på Gasslanda Prestegård där pastor Joh Engstrand med familj flyttar ut 1797 till Lenhofda och då finns comminister Theod. Sjöstrand med hustru och fyra barn längre ner på samma sida. I Hhl 1800-04 finns under Gasslanda Prestegård

Com T Sjöstrand

H Ulr Eleon. de Maré

d Eva Catharina

s Carl Fredrik

d Johanna Maria

s Olof f 1798

I Hhl 1805-10 finns familjen

Com T Sjöstrand f 1758

H Ulr Eleon de Maré f 1760 nu struken

d Eva Catharina f 1793 struken

s Carl Fredric f 1794

d Joh Marie f 1796 struken

s Olof f 1798

De som nu är strukna har avlidit. Hustru Ulrica Eleonora dog den 7 januari 48 år, Johanna Marie den 26 februari 12 år och Eva Catharina den 11 mars år 1808 15 år gammal. Enligt dödboken för Gårdsby av år 1808 dog alla tre av nervfeber, dvs tyfus. Den orsakas av en salmonella-bakterie och angriper först tunntarmen och orsakar sår. Bakterien sprids via mjölk och vatten. Ytterligare några dödsfall i nervfeber finns under samma år i församlingen. Även två pigor i prästgården dör senare under året i nervfeber.

Men i Hhl 1810-1814, 1814-19 finns den andra hustrun antecknad Comministern Th Sjöstrand f 1758, nytt äktenskap är antecknat i boken hösten 1808 med

H Rebecca Joh Wetterling f 1787, hon var dotter till kyrkoherde Jonas Wetterling i Nottebäck senare Sjösås och hans första hustru Brita Christina Brumstedt

s Carl Fredric f 1794 struken

s Olof f 1798 struken

d Christina Maria f 1811

s Jonas Gustaf f 1813

s Johan Wilhelm f 1815

d Eva Lovisa f 1817

s David Magnus f 1819

Familjens situation klargörs i födelseboken 1811 när det första barnet i andra äktenskapet föds:

Febr 22(född) 25(döpt) 24 år (moderns ålder):

Com Theod Sjöstrands och hustru Rebecca Joh Wetterlings barn:
Christina Maria i Gasslanda Prestegård. Fadrdar: Prosten Herr
Magister Jonas Wetterling (då ännu kyrkoherde i Nottebäck),
Rådmannen Herr Nils Möller i Haketorp, Sacri Minister Adjunkten Herr
Magister Carl Emanuel Bexell (yngste son f 1788, till Daniel Bexell
som var Theodor Sjöstrands kyrkoherde när han fick sin första tjänst
1788 i Villstads pastorat, se ovan. Carl Emanuel blev sedermera
kyrkoherde i Rydaholm), Gymnasisten Herr Gustaf Isac Wetterling,
Gymnasisten Carl Fredric Sjöstrand, Prostinnan högädla fru Maria
Elisabeth Wetterling f Heurlin (prostens andra hustru), Rådman
Högädla fru Britta Möller, född Löngren, Enkefru Wälädla fru Ulrica
Maria Holmström, f Wetterling, Mademoiselle Helena Margareta Möller
i Haketorp och mademoiselle Sara Helena Wetterling i Nottebäck.

Födelseboken 1813: febr 14-18 26 år Jonas Gustaf.

Fadrdar: Com Peter Aspelin, Hr Com Johan Pontén, Gymnasisten Olof
Fredric Sjöstrand, Klockare Anders Beckman, fru Ulrica Aspelin i
Norraby Prästegård, fru Christina Pontén f Wetterling, Hultsjö,
Demoiselle Annette Wetterling i Nottebäck och hustru Elin Jonsdr i
Gasslanda Lillegård.

Födelseboken 1815: maj 27-31-28 år Johan Wilhelm

Fadrdar: Fanjunkare Herr Israel Hultgren i Tolg, Handelsmannen Herr
Jacob Nettelblad i Söraby, Inspektoren Herr Peter Hansson i Rottnes
qvarn, fru Nettelblad, fru Christina Hansson och jungfru Eva Elis
Hedengren i Haketorp.

När Eva Lovisa föds 27/5 1817 är klockaren Anders Bedenson och
diverse grannar fadrdar.

När David Magnus föds 18/12 1819 är det Inspektoren P J Wiström(?) i
Gårdsby, div grannar, fru Sara Helena Wahrsman f Wetterling i Sjösås
Prestegård samt grannfruar och pigor som är fadrdar.

När Nils Jacob föds den 9/4 1822 står Klockare Anders Beckman,
grannar, drängar, fruar och pigor fadder.

Peter Samuel föds den 5/8 1824. Då står Contraktsprosten Herr Mag C
F Heurlin i Tolg, Kronobefallningsmannen Herr N Brandborg, Herr Comm
P Aspelin i Norraby, Nämndemännen Jonas Hansson i Rottne, Nils
Nilsson i Stenkulla, Eric Jonasson i Stenkulla, Pehr Nilsson i
Lerike, fru pastorskan Ulrica Aspelin, fröken A B von Meltzer på
Gårdsby Herregård, Mamselle U A Widenström på Gårdsby Herregård, två
grannfruar och en piga i prästgården som fadrdar.

1827 föds "vår" Ulrica Rebecka den 7 april. Hon döps den 8 april och
modern är 40 år. (Det kan samtidigt noteras att fadern är 69 år!)

Fadrdar blir: Kronobefallningsmannen Hr ? Hultgren, Adjunkten C Fr
Sjöstrand i Gasslanda Prästgård, Klockare A Beckman, fru Hultgren
född Wetterling, i Hörda och Ormesberga socken, hustru Sara
Håkansdotter på Röret under Söraby Jonsgård samt två pigor i
prästgården.

Under arbetet med att identifiera Ulla Sjöstrand har det också gått
att få fram bilder på de hus där Ulla Sjöstrand bott. Gasslanda
prästgård var tidigare skjutsrättaregård. Den byggdes på 1600-talet
och är bevarad i någorlunda orginalskick. Det var en
envåningsbyggnad men efter det att familjen Sjöstrand flyttat till
Algutsboda byggdes den på omkring 1830 med en vindskupa för att göra
vinden inredd och beboelig. Vid senaste renoveringen hittade
nuvarande ägarna en del kyrkliga handlingar som vigselbevis i
trossbotten i det rum som troligen varit prästens arbetsrum. De är
undertecknade av Theodore Sjöstrand.

Huset i Åshjöl i Algutsboda har inte undersökts.

Den gamla byggnaden på Kråkenäs flyttades 1927 till Växjö och kan
där ses som huset Ekeliden på Kungsvägen.

Också Ulla och Maria Sjöstrands bostad i Växjö har identifierats och finns på bild i boken Växjö genom tusen år.

Man kan också fundera över hur det kunde komma sig att torparsonen som blev kyrkoherde Theodore Sjöstrand kunde göra en sådan klassresa ur de små omständigheter som rådde i det lilla torpet under gården Ekesås. Men för att förstå och kanske hitta en förklaring måste man veta att gården Ekesås var prebendegård till biskopen i Växjö, dvs biskopen hade att som en del av sin lön få avkastningen från gården. Kanske var det då han eller någon av hans närmaste medarbetare som insåg att den lille torparpojken hade en begåvning som gjorde det möjligt att studera och satte honom i Växjö gymnasium.

Det är också fascinerande att notera hur väl prästerna gifte bort sina döttrar med andra präster och hur söner i de flesta fall själva blev präster. Ovanstående genomgång har gett tyngd åt begreppet prästsläkter och hur denna tradition konsoliderade prästfamiljerna.

Återstår att göra:

Flyttade Gustaf de Vylder från prästgården till Hult?

Vart tog Marias bröder vägen?

Finns det några nu levande Sjöstrandar i rakt nerstigande led från Theodore som lever i Växjös närhet och är intresserade att ta över graven? Så mycket vet jag att det finns en släktförening efter Johan Vilhelm Sjöstrand som var kyrkoherde i Lenhovda och hans son Johan Jacob Benedict(John B) som blev kyrkoherde i Barnarp varför hans släkt kom att kallas Barnarps-grenen.

Men det får nog någon annan göra. Nu sätter jag punkt för en spännande resa bland gamla handlingar på jakt efter två kvinnoöden som ingen längre minns. Mitt uppdrag är härmed slut.

Stort tack till alla som på ett eller annat sätt bidragit till ovanstående. Dit hör bland andra:

Kerstin Ribbing i Flyinge

Personal på Växjö kyrkliga samfällighet

Arne Nordling i Gislaveds Hembygdsförening

Kjell Gustafsson i Gårdsby Hembygdsförening

Margareta Moqvist i Gasslanda Skjutsrättaregård

Slakten de Maré via sin hemsida

och inte minst den trevliga och tillmötesgående personalen på forskningsavdelningen på Växjö bibliotek och landsarkivet på Vadstena slott.

Med reservation för felläsningar och felskrivningar samt faktafel, som jag kan ha gjort av misstag.

Drev 060222 /al

Uppdaterad 080529 / al

Uppdaterad slutligen 100105 /

Ann-Marie Linderås,
Marielund, Drev,
360 42 Braås

Sammandrag med bilder publicerat i Smålandsposten 2010-01-16

©Ann-Marie Linderås, 2010